

mis pärast juba Smal Mai kuu pääwal mito meest teele läksid, lugu waatama ja õnne katsuma. Üürifese aea pärast nähti linnas mitme maja ukssed ja aknaluugid finni pandud, sest et inimesed kõik seest wälja olid läinud kulda otsima. Kui niipaljo igal pool kulla saagist räägiti, et jutu enam waleks ei wõinud arvata, pidasin mina kahe seltsimeestega nõuu, kaa senna paika reisida, kust igamees õlpsal kombel rikust pidi leidma. Siiski wiitwitas teele walmistamine meil ligi kaks nädalad aega, enne kui kõiki saime, mis meil tarwis oli. Enamist iga meister, kelle juures midagi tahtsime lasta walmistada, ütles meile: Mul ei ole kedagi abimeest töö juures, sest kulla käre on suurema osa rahwast linnast wälja petnud.

Pärast pika walmistamist ruttasime teele ja jõudsimme wie pääwa pärast Sacramento jõe kaldale, senna paika, kuhu üks Sweitsimaa mees, Sutter nimi, mõne aasta eest omale elomaja oli ehitanud. Sutter laskis jõekaldale suure wesi weški ehitada ja seal ehitamise juures leidis weškimeister Marshall kogemata kulda. Aga enne kui kulla leidmisest jutustan, tahan siin mõne sõna rahwa kogust rääkida, mis kullaahnus seie igalt poolt koko oli ufutanud. — Mida enam meie jõe ligemale jõudsimme, seda waewalisemaks läks edasiminek, pakust rahwast läbi peastes; inimesi leiti siin kui sease peret koos, käre ja wanrid sõitsid ühtepuhko mööda teed edasi ja tagasi. Mitmes kohas nägime

tee äöres Indianeri mehi päikesese paistel küsleli maas, kus üks teisele oma wara näitas, mis õnne kaupa oli leidnud. Teised kawalamad püüdsid tühja kauba eest nende käest kulda. Labidaid ja kirweid ei wõinud suurema inna eest kuskilt enam saada; kõik olid kullakaewajad ärraostnud. Leib ja moon oli wäga kallid innas. Nii mitmede maade rahwast, kui sel puhul kaubaajamisel ehk muu tallitusel San Brantisko linna juhtunud, nähti siin kulla otsijate ulgas, sest igamees püüdis rikast leidmisest osa saada, lootes kergel kombel suurt wara korjata.

Kapteen Sutter rääkis meile kulla leidmise lugu nõnda: „Ühel pääwal pärast lõunat istusin mina kirjutamise laua taga, kus parajalt sõnume kirja sugulastele Sweitsimaale kirjutasin, kui äkitselt Marshall tuppä astus ja mind kirjutuse järgilt kõrwale eksitas. Tema olemine näitas nii imelik wõeras, et mina sellest kohe arwasin, kuidas ehk midagi kogemata meelepahondust weški ehitamisel wõiks juhtunud olla. Mino silmad puutusid kohe püüsi peale, mis nurgas seisis, ja meie kohal sagedast abimeheks tarwis läheb. Marshalli teadmata tagasitulik näitas mul wäga imelik; mina olin teda kahe pääwa eest saeweskile läkitanud, mis siit mõni penifoormad kaugel on ja kus tema mõnda tüki teiste pidi seadma. Lühikese puhkamise peale alustas tema jutu ja ütles: „Ehk kül mino ootmata ruttuline tagasitulik teile imelik näitab, siiski saate teie mino sõnume üle weel enam imestama,